

Отчуждението от религиозните институции при ромите е още по-силно изразено, отколкото при другите общности. Не се интересуват от процесите в Българската православна църква и в главното мюфтийство близо четири пети от изследваните лица. Те не могат да определят историческото място на двете религиозни институции в страната ни, нито свързват никакви надежди с тях за решаването на сложните социални, политически и нравствени проблеми на съвремието.

Като че ли единственото изключение тук се представя от групите на протестантите, по-тясно обвързани с религиозната си общност и църква, както и от малката част от мюсюлманите, за които ревностната демонстрация на силна религиозност се разглежда като единствен шанс за приемането им в групата на българските турци. И при двете групи по-тясната им връзка с религиозните институции вероятно е мотивирана и от извънрелигиозни цели - промяна на груповата идентичност или възможност за ползване на допълнителни благотворителни фондове и източници.

Социален статус и идентичност. Макар и в по-малка степен, отколкото в Западна и Централна Европа, ромите на Балканите също са били постоянна жертва на дискриминация и отхвърляне от околното население. Живеещите с тях гърци, турци, южни славяни, евреи, арменци и други общности са демонстрирали постоянно ясното си усещане за “безспорното си превъзходство” над ромите. То се е проявявало по различни начини - от склонността към патронизиране и покровителство до подигравка и изолация.

С модернизирването на българското общество и рязкото ограничаване на нуждата от услугите, предоставяни от ромите, сред останалата част от българското население се засилват негативните нагласи спрямо тях. Започват да ги възприемат като хора, неспособни да се справят с проблемите на променящата се действителност; безполезни за обществото, паразитиращи върху личната благотворителност и социалните фондове. Засилват се нагласите за изолация на ромите. Те постепенно “изпадат” от “нашия” свят. Това води до обективното им изоставане във всички социални сфери - образование, култура, социално-икономически статус, участие в политическия живот.

Ниският социален статус на групата е главната причина за стремежа